

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Lov Nr. 311 af 4. Juli 1942 om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler bygges der i flere Henseender paa de henholdsvis i Lærerlønningssloven af 28. April 1931 og i Stats-tjenestemandssloven af 31. Marts 1931 fastsatte Bestemmelser. Da disse Love nu er afløst af Lov Nr. 414 af 12. Juli 1946 om Lønning m. m. til Folkeskolens Lærere og Lov Nr. 301 af 6. Juni 1946 om Statens Tjenestemænd, er en Revision af Højskolelovens Bestemmelser paakrævet.

Foreningen af Høj- og Landbrugsskoler har i en til Ministeriet rettet Henvendelse — trykt som Bilag til nærværende Lovforslag — anmodet om, at der samtidig med den som Følge af de ny Love fornødne Revision maa blive foretaget Ændringer i Højskoleloven paa et Par andre Punkter, hvor den næppe har virket, som det var tænkt, eller hvor Forholdene har udviklet sig paa en saadan Maade, at en Ændring har vist sig paakrævet.

Efter nærmere Forhandling med Repræsentanter for Foreningen angaaende de Ændringer, som herefter maa anses for paakrævet, og efter at man herom har forhandlet med Statskonsulenten vedrørende Ungdomsundervisningen, har Ministeriet udarbejdet nærværende Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 311 af 4. Juli 1942 om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler.

Dette Forslag indeholder saaledes først og fremmest Bestemmelser angaaende de Ændringer i Højskolelovens Lønnings- og Tilskudsbestemmelser, som er direkte nødvendiggjorte af Gennemførelsen af de nye Lønningslove, hvilke Bestemmelser indeholdes i Forslagene til Lovens §§ 8 og 9, medens de af Foreningen af Høj- og Landbrugsskoler af andre Grunde ønskede Ændringer som Ministeriet har ønsket at fremme, indeholdes i Forslagene til §§ 4 og 7 samt delvis ogsaa i Forslagene til §§ 8, 9 og 11. De saaledes ønskede særlige Ændringer angaar 1) en Regulering af det for Opnaelse af Statstilskud krævede Antal Aarselever, saaledes at der tages Hensyn til Skolens aarlige Virketid, 2) Medregning i Aarselevtallet paa Byhøjskoler af unge med Tjeneste under Skoleopholdet, 3) Indførelse af Løntilskud til Forstanderne, 4) Ophævelse af det faste Maksimum for Skolens Tilskud udover Bygningstilskuddet og 5) Indførelse i Stedet for af et Gennemsnitsmaksimum for det beregnede Lærerlønstilskud.

Forelagte Lovforslag m. m.

Til § 1.

Til 1. Ved § 4 i Loven af 1942 forhøjedes det Aarselevtal, der kræves som Betingelse for en Skoles Ret til Driftstilskud m. m., fra 12, som var fastsat i Loven af 29. April 1913, til 15, idet der herved toges Hensyn til den Lettelse, som den ny Lov iøvrigt gav Skolerne derved, at de straks fra Begyndelsen kan godkendes til Modtagelse af statsunderstøttede Elever. Denne Bestemmelse har imidlertid i Tiden efter Lovens Gennemførelse vist sig mindre heldig, fordi Elevtalskravet er ens, hvad enten Skolen begynder sin Virksomhed den 1. April, eller den først begynder den 1. November og saaledes kun arbejder i $\frac{5}{8}$ Aar. Man har derfor ønsket Bestemmelsen ændret, saaledes at Kravet reduceres forholdsmæssigt efter Skolens Virksomhed, og man har til Støtte herfor — udover det foran anførte — henvist til, at der i Bestemmelserne i Lovens § 5 angaaende Bortfald af Godkendelsen saavel som i Bestemmelserne angaaende Tilskud til Efterskoler i Lov Nr. 314 af samme Dato som Højskoleloven, hvis Bestemmelser iøvrigt ret nær slutter sig til Bestemmelserne angaaende Højskoletilskud, netop er fastsat forholdsmæssigt beregnede Elevtalskrav for Skoler med mindre end fuld Aarsvirksomhed.

Ministeriet deler de fremførte Betragtninger, saa meget mere som det er ganske naturligt, om en Skole netop ønsker at begynde sin Virksomhed med Vinterskolen, der i Almindelighed maa anses for Tyngdepunktet i Højskolens Arbejde.

Ministeriet foreslaar derfor, at Kravet med Hensyn til Aarselevantallet afpasses efter Skolens Virketid inden for det første Aar, dog at der altid kræves et Mindste-Aarselevtal af 10.

Til 2. Ved Loven af 1942 har man i § 7 opretholdt den ogsaa efter Loven af 1913 gældende Bestemmelse, hvorefter Elever, der staar i Tjenesteforhold under Opholdet paa Højskolen, ikke kan medregnes i Skolens Aarselevtal, ligesom der ikke ydes Understøttelse til saadanne Elever, idet man altid har anset det for en afgørende Forudsætning for Opnaelse af det rette Udbytte af Højskoleopholdet og derfor ogsaa for Statens Støtte dertil, at Eleverne tager sig fri fra deres sædvanlige Beskæftigelse og helt og fuldt helliger sig Undervisningen og Samværet paa Skolen.